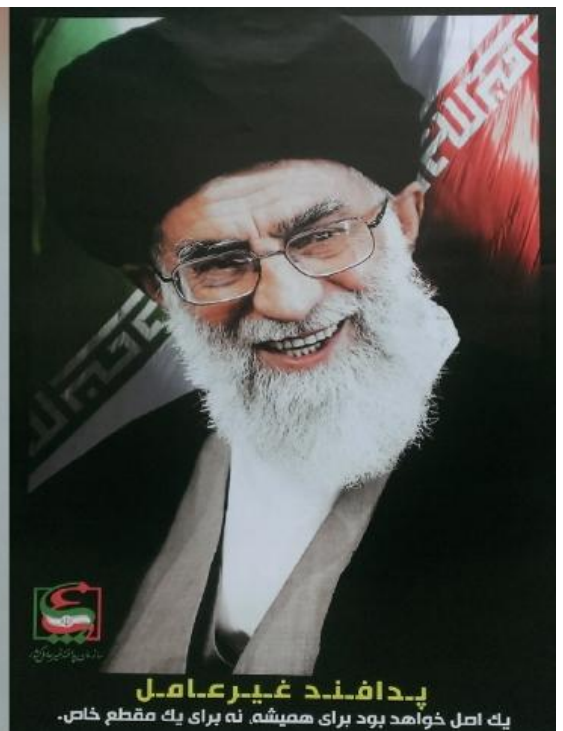

سازمان جهاد کشاورزی استان البرز

پدافند غیر عامل و زیستی

فهرست مطالب:

مقدمه

تعاریف و کلیات

تهدیدات از منظر پدافند غیرعامل

چشم انداز پدافند غیرعامل کشور

ماموریت پدافند غیرعامل کشور

پدافند غیر عامل زیستی

چشم انداز و رسالت قرارگاه پدافند زیستی کشور

ماموریت قرارگاه پدافند زیستی کشور

انواع تهدیدات زیستی

پدافند زیستی در وزارت جهاد کشاورزی

چشم انداز پدافند زیستی در وزارت جهاد کشاورزی

ماموریت وزارت جهاد کشاورزی در پدافند زیستی

ارزش های محوری نظام پدافند زیستی در وزارت جهاد کشاورزی

پدافند غیرعامل مثل مصونیت سازی بدن انسان است؛ از درون ما را مصون می کند. مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

مقدمه

جمهوری اسلامی ایران، همواره بنا به دلایلی چون اتکا به پایداری نظام به دین مبین اسلام و مبانی آن، موقعیت ژئوپولیتیک و جغرافیای سیاسی، و بهره مندی از منابع عظیم نفت و گاز و ورود ایران به عرصه های نوین فناوری همچون غنی سازی اورانیوم، فناوری های نانو و هسته ای، مورد تهدید مزمن و پایدار برخی کشورهای متخاصم قرار دارد.

پدافند غیرعامل به عنوان نیاز اصلی و سیستم دفاعی است که خداوند در خلقت بسیاری از جانداران قراردادده به طوری که بر اساس اصول اختفاء، استتار، پوشش و فریب به دفاع از خود و رفع تهاجم می پردازند. هدف از دفاع غیرعامل، استمرار فعالیت های زیربنایی، تامین نیازهای حیاتی، تداوم خدمات رسانی عمومی و تسهیل اداره کشور در شرایط تهدید و بحران، تجاوز خارجی و حفظ بنیه دفاعی به رغم حملات خصمانه و مخرب دشمن از طریق اجرای طرح های پدافند غیرعامل و کاستن از آسیب پذیری منابع انسانی و مستحذات و تجهیزات حیاتی و حساس کشور است.

قابلیت پدافند غیرعامل، ایجاد بستر مناسب توسعه پایدار کشور، هم راستا با سیاست های تنش زدایی، پایدارترین و ارزان ترین شیوه دفاع، مناسبترین راهکار افزایش آستانه مقاومت ملی، پشتوانه اقتدار ملی، یکی از مهمترین ابزارهای بازدارندگی، بهترین و مناسب ترین شیوه کاهش مخاطرات و کاهش آسیب پذیری، صلح آمیزترین روش دفاع و فطری ترین عنصر دفاعی بشر در برابر حوادث است.

یکی از حوزه های مهم پدافند غیرعامل، پدافند زیستی است. پدافند زیستی، مجموعه ای از اقدامات از قبیل رصد و پایش، آشکار سازی، هشداردهی، تشخیص و تصمیم و عملیات، کنترل، مدیریت بحران، حفاظت و پیشگیری، امداد و نجات، درمان، بازیابی و بازتوانی منابع، محدود سازی و رفع آلودگی در برابر تهدیدات زیستی است که موجب حفاظت از سرمایه های ملی در برابر تهدیدات زیستی و کاهش آثار و عواقب ناشی از آنها می گردد. طیف وسیعی از سازمان ها و وزارت خانه های کشور به عنوان متولی توسعه پدافند غیرعاملی زیستی هستند که یکی از مهمترین این وزارت خانه ها، وزارت جهاد کشاورزی است که مأموریت آن توسعه پدافند زیستی با محوریت دام و گیاه و تامین امنیت غذایی کشور می باشد.

تعاریف و کلیات

- ❖ واژه **پدافند** به معنای **دفاع** بوده و در مقابل **آفند** به معنی **هجوم و حمله** می آید.
- ❖ منظور از پدافند غیرعامل مجموعه اقداماتی است که صرف نظر از منشا تهدید، متوجه حفاظت از اشیا و پدیده های موجود می باشد .
- ❖ پدافند غیرعامل به مجموعه اقداماتی اطلاق می گردد که مستلزم به کارگیری جنگ افزار نبوده و با اجرای آن می توان از وارد شدن خسارات مالی به تجهیزات ، تاسیسات حیاتی ، حساس نظامی و غیر نظامی و تلفات انسانی جلوگیری نموده و میزان این خسارات و تلفات را به حداقل ممکن کاهش داد .
- ❖ هدف پدافند غیرعامل ایمن سازی و کاهش آسیب پذیری زیرساخت های موردنیاز مردم است تا به تدریج شرایطی را برای امنیت ایجاد نماید .
- ❖ طبق مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام، پدافند غیرعامل عبارت است از مجموعه اقدامات غیرمسلحانه که موجب افزایش بازدارندگی، کاهش آسیب پذیری و تداوم فعالیت های ضروری، ارتقا پایداری ملی و تسهیل مدیریت بحران در مقابل تهدیدات و اقدامات نظامی دشمن می گردد .

تهدیدات از منظر پدافند غیرعامل

- ۱- تهدیدات مردم محور
- ۲- تهدیدات نظامی یا سخت
- ۳- تهدیداتی که محور آنها فن آوری های نو است
- ۴- تهدیدات سایبری
- ۵- تهدیدات پرتوی
- ۶- تهدیدات الکترو مغناطیس
- ۷- تهدیدات زیستی
- ۸- تهدیدات شیمیایی

چشم انداز پدافند غیرعامل کشور

کشوری با قدرت پیش بینی و تشخیص تهدیدات با ظرفیت و توان مصون سازی ملی در برابر انواع

آن

ماموریت پدافند غیرعامل کشور

- پدافند غیرعامل مکمل پدافند ملی و همه جانبه کشور، صلح آمیزترین و اثربخش ترین روش دفاعی است که کاهش آسیب پذیری زیر ساختهای ملی و مراکز حیاتی، حساس و مهم و پایداری ملی را در پی دارد.
- پدافند غیرعامل از طریق توسعه ظرفیت های دفاعی و ارتقا آستانه تحمل ملی، ضمن افزایش توان بازدارندگی ملی و مقاومت مردمی، با افزایش هزینه تهاجم، تردید اساسی را در اراده آفندی دشمن ایجاد می نماید.

پدافند غیرعامل زیستی

در پدافند زیستی مجموعه ای از اقدامات غیرمسلحانه برای مواجهه با تهدیدات صورت می گیرد.

پدافند غیرعامل زیستی به عنوان یکی از ابعاد پدافند غیرعامل در قالب قرارگاه پدافند زیستی کشور

مدیریت و سازماندهی می گردد و به صورت زیر تعریف میشود :

« مجموعه ای از اقدامات از قبیل : رصد و پایش، آشکارسازی، هشدار دهی، تشخیص و تصمیم و عملیات،

کنترل، مدیریت بحران، حفاظت و پیشگیری، امداد و نجات، درمان، بازیابی و بازتوانی منابع، محدود

سازی و رفع آلودگی در برابر تهدیدات زیستی که موجب حفاظت از سرمایه های ملی در برابر تهدیدات

زیستی و کاهش آثار و عواقب ناشی از آنها می گردد. »

چشم انداز و رسالت قرارگاه پدافند زیستی کشور

- برخوردار از جایگاه ممتاز جهانی در حوزه پدافند زیستی
- حفاظت و مصون سازی سرمایه های انسانی و منابع ملی در برابر تهدیدات زیستی دشمن ، فرماندهی و هدایت مدیریت صحنه بحرانهای زیستی و کاهش آثار و عواقب ناشی از وقوع این تهدیدات

ماموریت قرارگاه پدافند زیستی کشور

قرارگاه پدافند زیستی کشور به عنوان عالی ترین رده پدافند زیستی در کشور با سیاست گذاری، برنامه ریزی، راهبری، نظارت، فرماندهی و مدیریت یکپارچه دستگاه های اجرایی کشور و نیروهای مسلح در برابر تهدیدات زیستی و مدیریت بحران های زیستی و پیامدهای ناشی از آنها در سطوح مختلف، با استفاده از توانمندی های موجود در ارتقا ظرفیت و توانمندی های تخصصی در محورهای پایش، آشکارسازی، هشدار، تشخیص، کنترل، حفاظت، درمان، بازیابی منابع، محدود سازی، رفع آلودگی، مصون سازی، به روز رسانی اقدامات تروریستی و نیز اطلاع رسانی و آرامش بخشی روانی به جامعه در مواجهه با تهدیدات زیستی دشمن اقدام می نماید.

انواع تهدیدات زیستی

۱- انسان

۲- دام

۳- نباتات

۴- آب آشامیدنی

۵- محیط زیست و منابع طبیعی

۶- غذا و دارو و صنایع مرتبط با آن

پدافند زیستی در وزارت جهاد کشاورزی

با عنایت به انواع تهدیدات زیستی وظایف وزارت جهاد کشاورزی در پدافند زیستی محدود به حوزه دام، طیور، آبزیان، نباتات و منابع طبیعی می باشد.

پدافند غیرعامل زیستی در وزارت جهاد کشاورزی در برگرفته کلیه اقداماتی است که در بخش کشاورزی به منظور پیش آگاهی و ایجاد آمادگی، پیشگیری، کاهش آثار و مقابله با تهدیدات غیر طبیعی یا عمدی و نیز بحران های ایجاد شده توسط نیروهای متخصص صورت می گیرد.

چشم انداز پدافند زیستی در وزارت جهاد کشاورزی

وزارتخانه ای است با توان حداکثری در رصد ، پایش ، شناسایی ، تشخیص ، پیشگیری ، کنترل ، مقابله و مصون سازی کشور در برابر تهدیدات زیستی حوزه دامی و گیاهی و دارای رتبه برتر در این زمینه در بین کشورهای منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا

ماموریت وزارت جهاد کشاورزی در پدافند زیستی

ماموریت پدافند زیستی در وزارت جهاد کشاورزی سیاست گذاری، برنامه ریزی، سازماندهی، هدایت و

نظارت بر فعالیتهای مربوط به پدافند زیستی در بخش کشاورزی است که از طریق :

✓ رصد و پایش، شناسایی، تشخیص، هشداردهی، پیشگیری، کنترل و مقابله با تهدیدات زیستی

✓ توسعه زیرساخت ها و ظرفیت های نرم افزاری و سخت افزاری لازم برای پایش شناسایی، تشخیص، پیشگیری

و مقابله با تهدیدات زیستی

✓ توسعه توانمندی ها و ظرفیت های لازم برای پیشگیری، مدیریت و کنترل عملیات شناسایی و تشخیص، رفع

آلودگی و پاکسازی، معدوم سازی و دفع بهداشتی و کاهش تبعات ناشی از تهدیدات زیستی

موجبات کاهش آسیب پذیری سرمایه ها و ذخایر گیاهی و دامی را فراهم کرده و بخش کشاورزی

را در برابر تهدیدات زیستی مصون می نماید.

ارزش های محوری نظام پدافند زیستی در وزارت جهاد کشاورزی

- ۱- فرهنگ جهادی و توجه به دو اصل خود اتکایی و خود کفایی
- ۲- توجه به امنیت و سلامت غذایی جامعه
- ۳- تعهد به حفظ سرمایه های زیستی کشور
- ۴- مسئولیت پذیری و تعهد اخلاقی و وجدان کاری
- ۵- اعتماد سازی و آرامش بخشی به جامعه در خصوص تهدیدات زیستی